

KoeKompas

INZICHT IN RISICO'S OP AFWIJKINGEN IN MELKKWALITEIT, DIERENWELZIJN EN DIERGEZONDHEID

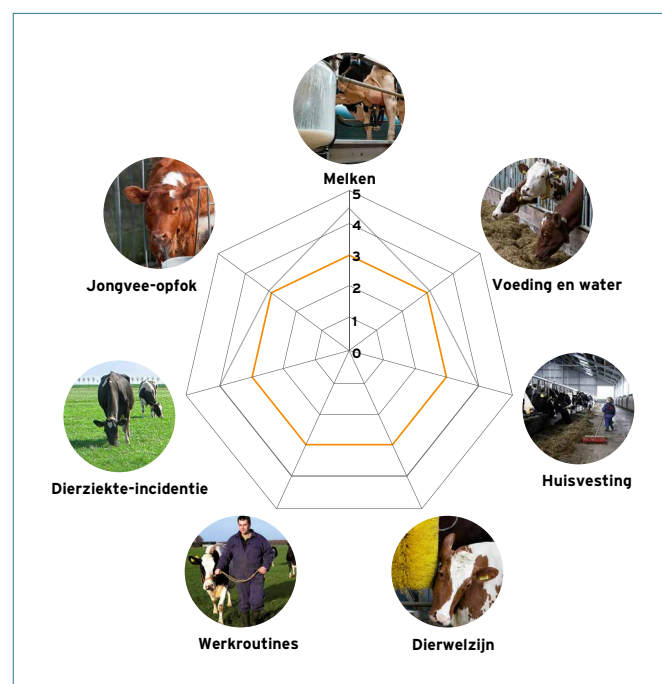
KoeKompas is een managementinstrument waarmee melkveehouders samen met hun dierenarts kunnen werken aan de melkkwaliteit en de gezondheid en het welzijn van de veestapel en daarmee aan de melkkwaliteit. Jaarlijks vindt hiervoor op elk melkveebedrijf een beoordeling plaats door een geborgde rundveedierenarts die ook IKM-getraind is. IKM staat voor Integraal Koe Management. Tijdens de beoordeling worden de stand van zaken en de mogelijke risico's op gebied van de melkkwaliteit, dierenwelzijn en diergezondheid op het bedrijf in kaart gebracht en beoordeeld. KoeKompas laat zien wat goed gaat, waar mogelijke risico's liggen en wat nog beter kan in de technische bedrijfsvoering. De gedachte hierachter is dat wanneer een veehouder de risico's op zijn bedrijf goed beheerst, de kans op negatieve afwijkingen klein is.

In KoeKompas draait alles om de koe. Een gezonde koe heeft een glanzende vacht, herkaut veel uren, beweegt zich soepel door de kudde, geeft veel kilogrammen goede kwaliteit melk en zit goed in zijn vel. Het is belangrijk dat een gezonde koe ook topfit blijft. Hiervoor moet natuurlijk naar de koe gekeken worden, maar juist ook naar omgevingsfactoren. Optimale huisvesting, voeding en water en optimale melkroutines kunnen voorkomen dat koeien ziek worden en medicijnen nodig hebben. KoeKompas helpt om proactief de melkkwaliteit, het dierenwelzijn en de diergezondheid te verbeteren.

MONITORING VAN ZEVEN CATEGORIEËN

De melkveehouder en de dierenarts beoordelen samen zeven categorieën: melken, voeding & water, huisvesting,

dierenwelzijn, werkrouines, dierziekte-incidentie en jongvee-opfok. Met behulp van veertig meetpunten (risicocontrolepunten), verdeeld over de zeven categorieën, wordt de bedrijfsvoering beoordeeld. De meetpunten worden gescoord op een schaal lopend van 5 (risicoarm) tot 1 (risicovol). Door de punten op de zeven assen met elkaar te verbinden ontstaat een vlak in het spinnenweb. Hoe groter het gekleurde vlak, hoe risicoarmer (beter) de bedrijfsvoering van de veehouder is.

PERSOONLIJK ADVIES OP ELK MELKVEEBEDRIJF DOOR DIERENARTS

Nadat het KoeKompas is ingevuld, zijn voor de veehouder de belangrijkste risicopunten in beeld gebracht. Op basis daarvan geeft de dierenarts advies waar verbeteringen mogelijk zijn en worden actiepunten benoemd. Vervolgens formuleren veehouder en dierenarts samen de doelen waaraan gewerkt gaat worden. Bij het volgende KoeKompas bezoek wordt er weer een volledig nieuw rapport opgesteld. Dan worden ook de adviezen en handvatten van de vorige keer geëvalueerd en er worden weer nieuwe actiepunten opgesteld. Zo ontstaat een jaarlijkse verbetercyclus aan de hand van een actuele beoordeling en evaluatie van de melkqualiteit en de gezondheid en het welzijn van de veestapel.

OPSTELLEN KOEKOMPAS

KoeKompas wordt opgesteld doordat de veehouder via een webapplicatie een vragenlijst invult en de dierenarts alle onderdelen op de scorelijst scoort en waarnemingen toevoegt. De scorelijst bestaat uit de zeven categorieën, de prestatie-indicatoren per categorie en de management controlepunten per prestatie-indicator. De score ligt tussen één en vijf. Eén staat voor risicovol en vijf voor risicoarm. De veehouder ontvangt als rapportage de figuur van KoeKompas, de scorelijst en een kort verslag met toelichting op de scores met tips voor optimalisatie. Als resultaat van het opstellen van KoeKompas ontvangt de veehouder ook een rapportage van de Welzijnsmonitor. Dit is een meting van het welzijn van de veestapel. Deze monitor is een praktische invulling van de Welfare Quality-standaard.

EÉN SYSTEMATIEK OM MELKKWALITEIT, DIERENWELZIJN EN DIERGEZONDHEID TE BORGEN

Het is het streven om in 2020 één systematiek te gaan hanteren voor het management en de borging van diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid op het melkveebedrijf. De Continue Diergezondheidsmonitor en KoeKompas staan daarvoor aan de basis en worden verder ontwikkeld en geïntegreerd.

- + **SNELLER INZICHT** in ontwikkelingen en mogelijke risico's op eigen melkveebedrijf
- + **EERDER OPVOLGEN** van risicobedrijven met advies
- + **BETER BORGEN** niet leveren/afnemen melk van ongezonde dieren
- + **GOED EN EFFICIËNT** instrument dat het melkveebedrijf verder helpt

DE VOORDELEN VAN KOEKOMPAS

- + **GEÏNTEGREERDE KIJK OP HET BEDRIJF**
Alle managementaspecten van melken, diergezondheid en dierenwelzijn en hun onderlinge samenhang worden meegenomen.
- + **MINDER BEDRIJFSBLINDHEID**
Een veehouder is 24 uur per dag 7 dagen per week betrokken bij zijn bedrijf. Hierdoor kan bedrijfsblindheid ontstaan. Een dierenarts die hiervoor speciaal opgeleid is, kijkt met een frisse blik naar het bedrijf.
- + **MANAGEMENTINFORMATIE**
Informatie over 'waar liggen risico's, wat gaat goed, wat kan beter' kunt u gebruiken om het bedrijf te optimaliseren.
- + **VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN**
KoeKompas is gericht op preventief werken in plaats van curatief werken. De dierenarts geeft gerichte verbeteradviezen.
- + **BEDRIJFSGEZONDHEIDSPAN**
Een KoeKompas kan ook gebruikt worden als Bedrijfsgezondheidsplan (BGP), die zowel wettelijk als in de zuivelkwaliteits-systemen verplicht is. Met KoeKompas is een apart BGP dus niet nodig.
- + **WELZIJNSMONITOR**
KoeKompas geeft tevens inzicht in het welzijn van de veestapel.
- + **VERBETERCYCLUS**
Door de actuele beoordeling en evaluatie van de aandachtspunten ontstaat een jaarlijkse verbetercyclus van de melkqualiteit en de gezondheid en het welzijn van de veestapel.